

Naturvernforbundet

Etnedal kommune
postmottak@etnedal.kommune.no

Lillehammer, 18. januar 2024

Reguleringsplan Garastølen masseuttak - Offentlig ettersyn - innspill

Vi registrerer i utsendte dokumenter at det ønskes en utvidelse av planområdet for Garastølen masseuttak i Etnedal. Viktige plantema vil være kommunens forpliktelser for å ivareta naturmangfold, konsekvenser av tiltaket for landskap og klimagassutslipp, og en reell vurdering av framtidige behov for masser i området.

Det eksisterende masseuttaket ved Garastølen har ikke tidligere vært regulert til dette formålet, og en utvidelse av masseuttaket må derfor skje med bakgrunn i oppdatert kunnskap om områdets naturverdier. Vi mener utfra naturmangfoldlovens §8. (kunnskapsgrunlaget) at det er nødvendig med tilleggsutredninger.

Tiltakets innvirkning på flora og fauna må utredes, og aktuelle tema er mulig forekomst av rødlistearter og andre sårbare naturverdier. Nærområdet er bla. hekkeplass for en sårbar rovfuglart og har potensiale som leveområde for bl.a. skjeggklokke (sterkt truet – EN).

Lokaliteten til rødlistede rovfuglarten er registrert hos Birdlife Oppland og Statsforvalteren i Innlandet. De planlagte inngrepene ligger i kort avstand fra reirplassen. Arten er sårbar for forstyrrelser i hekketiden. De utvidede masseuttaksplanene vil kunne gi økning i støy og aktivitet slik at denne skye arten ikke lenger vil ha livsbetingelser i området.

Våtmarksmiljøene i nærområdet (Garin og Myrstølmyran) er hekkeplasser for rødlistede fuglearter, og hensynet til disse må også utredes.

Også alle ytterligere inngrep i myr i tilknytning til masseuttaket må unngås.

Vi ber om at planarbeidet gjennomføres med fokus på arealnøytralitet, gjennom å gjenbruke allerede brukte arealer fremfor å gjøre inngrep i mer natur, og dermed stanse arealforbruket. Arealnøytralitet handler om å være mer restriktive i arealplanleggingen for å unngå nye naturinngrep. Det skal ikke tas hull på nye områder uten å tilbakeføre et annet område, slik at summen blir null og vi stopper forbruket av natur. For å kunne måle

arealnøytralitet, må det føres et arealregnskap. Det kan gjøres ved hjelp av arealbruksregnskapet til Miljødirektoratet og NIBIO. Et godt kartgrunnlag for natur er også viktig.

Den globale naturavtalen inneholder flere mål og forplikter kommunene til en mer bærekraftig og arealnøytral arealplanlegging. Minst 30 prosent av land og hav på jorden skal bevares innen 2030, og 30 prosent skal restaureres. Det er også et mål at all natur skal forvaltes bærekraftig. Bakteppet for avtalen er dramatisk:

- Det internasjonale naturpanelet rapporterte i 2019 at menneskelig aktivitet har medført omfattende endringer i 75 prosent av miljøet på land. Tapet av naturmangfold akselererer, og flere arter er truet av utryddelse nå enn på noe annet tidspunkt i menneskets historie, ifølge rapporten. Av anslagsvis åtte millioner arter på kloden i dag er én million truet av utryddelse.

- FNs klimapanel rapporterte i fjor at det er umulig å bremse global oppvarming uten at naturødeleggelsene stoppes. De uttalte at mellom 30 og 50 prosent av verdens landområder, innsjøer og hav må få en beskyttelse.

Vi viser også til norsk rødliste for arter fra 2021, som er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut fra norsk natur. Denne viser at 2752 arter er truet av utryddelse. Arealendringer som rammer artene sine leveområder, er utvilsomt den viktigste trusselen for naturmangfoldet.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Valdres
Fred Kuyper – leder

Birdlife Valdres
Rune Rødningen – leder

Naturvernforbundet i Innlandet
Heidi Kristoffersen – leder

BirdLife Norge avd. Oppland
Jon Opheim – leder
Postboks 87
2601 Lillehammer

Kopi til av uttalelsen sendt til:
Statsforvalteren i Innlandet
Innlandet fylkeskommune